

Een hoogbegaafd kind kan te maken krijgen met (over)belasting. Want met het hoogbegaafde element gaat meestal een hooggevoelig element samen. Beide elementen kunnen van waarde zijn en gelukkig maken, mits ze tijdig worden herkend en goed worden begeleid. Mocht die begeleiding uitblijven, dan kunnen deze elementen soms voor letterlijke en figuurlijke shit zorgen.

SuperPoeper®

Letterlijke en figuurlijke shit

Liever spreek ik over begaafdheid in het algemeen, want het etiket hoogbegaafdheid schept ook verwachtingen en soms zelfs oordelen – bij het kind, bij de ouders, op school en bij de rest van de omgeving. Dat kan ten nadele van het kind werken. Mijn praktijkervaring is dat het vooral de ouders zijn die blij en trots zijn wanneer een kind een begaafdheid bezit en dat ze daar ook iets mee willen, of het nu op cognitief, sportief, sociaal of creatief gebied is. Het kind zelf boeit het lang niet altijd... Natuurlijk zijn er uitzonderingen, kinderen die zich vervelen, de uitdaging missen en behoefte hebben aan verdieping van één of meerdere talenten. En die door het ontbreken hiervan gaan onderpresteren of misschien zelfs kattenkwaad gaan uithalen. Ik geloof dat een kind zijn ouders graag gelukkig wil maken en daar zijn best ook voor wil doen. Een kind is loyaal aan zijn ouders, gewoon omdat hij zijn leven aan hen te danken heeft. Loyaliteit gaat gepaard met trouw zijn aan het gedachtegoed of de wensen of zelfs eisen van ouders. Dat kan betekenen uitblinken in een begaafdheid die ouders of anderen aan een kind hebben toegedicht. Om te kunnen uitblinken moet er

meestal worden gepresteerd en daarvoor kan een kind, ongewild en onbewust, op zijn tenen moeten lopen. Dat kan mentale en fysieke spanning en stress opleveren en ontspanning tegengaan, met een poepprobleem als gevolg.

Op zoek naar de ware shit

In mijn werk ga ik op zoek naar de ware shit waar een kind in of mee zit. Wat heeft gemaakt dat hij moeite heeft gekregen om zich letterlijk te ontlasten, en staat dat in relatie met het figuurlijk kunnen ontlasten? Ik merk bij bijna alle kinderen met poepproblemen dat er sprake is van een grote gevoeligheid. Ze zijn gevoelig voor externe en interne prikkels, gevoelig voor reacties van anderen naar zichzelf toe, maar ook gevoelig voor het verdriet en de boosheid die bij anderen spelen en voor de sfeer in een omgeving. Daarbij hebben ze meestal een vasthoudend karakter en vaak de neiging tot perfectionisme, doordenken en kritisch zijn op eigen handelen. Laten dit nu kenmerken zijn die passen bij hooggevoeligheid. Ook is opvallend dat een flink aantal kinderen slim zijn; ze kunnen vaak goed leren,

maar dat komt niet altijd uit de verf. Dat lijkt mij nogal logisch; als je als kind last hebt van een poepprobleem en je je zorgen maakt dat anderen dit kunnen ontdekken op school, wordt het moeilijk om je nog volledig op je schoolwerk te concentreren. En al helemaal als hooggevoeligheid ook nog een rol speelt. Of je bent als kind zo geconcentreerd en gefocust op je schoolwerk en de uitleg van de leerkracht dat je geen tijd wilt nemen of maken om op tijd naar de wc te gaan. Dus ga je je poeпаandrang tegenhouden en probeer je die te negeren. En vervolgens ben je tijdens je schoolwerk bezig met het wegzuchten van die aandrang; dat kan ten koste gaan van het schoolwerk.

Ontspannen en loslaten

Tijdens het praten of spelen met het kind komt meestal naar voren dat hij aan alle verwachtingen wil voldoen en dat hij daardoor in de knel is komen te zitten. De verwachte talenten komen niet tot uiting en soms wordt er zelfs ondergepresteerd. Dit gebeurt niet moedwillig. In gesprek met ouders – met toestemming van het kind – krijg ik vaak te horen: ‘Ja, maar hij wil het echt zelf, het komt uit hemzelf’, ‘Ze heeft behoefte aan meer leer- en leesstof, anders slaat de verveling toe’ of ‘Ons kind wil het liefst dagelijks de sporttraining doen om op hoogste niveau te kunnen blijven.’ Best pittig om aan ouders uit te moeten leggen dat een kind behoefte heeft om op zijn eigen tempo zijn eigenheid te ontdekken en te ontwikkelen. Dat dit gepaard kan gaan met vallen en opstaan en dat een kind ook van gedachten kan veranderen. Hij heeft misschien jarenlang op het hoogste niveau getennist en opeens is het klaar. De loyaliteit en de tijdsinvestering (en wellicht ook de financiële investering) zitten het kind dan in de weg om vrijuit te durven zeggen dat hij een andere richting op wil gaan. En zo kan het kind doorgaan op de eerder ingeslagen weg terwijl het niet (meer) goed voelt. Dat levert spanning en stress bij het kind op, waardoor ontspannen ook moeilijk wordt. Poepen is niets anders dan ontspannen en loslaten...

Wat is nu wijsheid wanneer je als ouder merkt dat jouw kind beschikt over een of meerdere talenten en dat je daar vanuit liefde iets mee wilt? Als moeder van vier – inmiddels volwassen – kinderen en oma van een aantal kleinkinderen heb ik gemerkt dat de wensen en gedachten van kinderen sterk kunnen fluctueren. Wat ze ooit als liefste deden en waar ze supergoed in waren kan hen – vooral wanneer het op een zeer intensieve manier is gebeurd – zo gaan tegenstaan dat ze het plezier dat het ze ooit gaf, niet meer voelen. Het kan dan tijd zijn om te minderen of zelfs te stoppen. Maar het kan ook zijn dat het kind supergelukkig wordt van het ingeslagen pad van talentontwikkeling. Waar het om gaat is dat het kind gelukkig is en de ruimte krijgt om zélf het pad tot het geluk te kunnen ontdekken en te bewandelen. ■

Mark van vijf jaar wordt aangemeld door zijn ouders vanwege het niet poepzindelijk zijn. Mark gaat goed om met de wat oudere kinderen in groep 2 die binnenkort naar groep 3 gaan, maar Mark kan nog niet mee. Volgens de leerkracht kan hij nog niet lezen, en hij is ook nog jong. Mark is daar verdrietig om. Zijn ouders geven aan dat Mark wel kan lezen, maar dat hij dit op school niet laat zien. De leerkracht gelooft hen niet.

Bij het spelen met Mark zie ik een slim en gevoelig mannetje dat zorgelijk kijkt en precies weet hoe zijn lichaam werkt, maar de controle over buik en poep kwijt is. Dit lijkt te maken te hebben met zijn grote spierspanning en ophoudgedrag gedurende de schooldag. Er is sprake van obstipatie en we maken een poepplan met laxeerplan. Maar Mark wil op school niet naar de wc, bang dat hij dan zijn werkjes niet afkrijgt en niet mee kan met zijn vrienden naar groep 3. Mark zit letterlijk en figuurlijk in de shit.

Ik schakel een externe onderzoeker in en bij wat testjes blijkt dat Mark inderdaad kan lezen. Hij is op cognitief gebied veel verder dan op school merkbaar is geweest. Waarom hij dit niet heeft laten zien op school is onduidelijk, mogelijk dat de houding van de nogal starre leerkracht hiermee te maken heeft of dat de verwachtingen van de ouders een rol spelen. Mij is duidelijk dat Mark dolgraag met zijn vriendjes naar groep 3 wil en dit cognitief ook aankan. De externe begeleider gaat met de leerkracht en ouders om de tafel. Na lang beraad wordt besloten dat Mark groep 3 mag proberen. Op het moment dat Mark hoort dat hij met zijn vriendjes naar groep 3 mag, verdwijnt zijn poepprobleem als sneeuw voor de zon. Mark gaat op school naar de wc en zijn zorgelijke blik is weg.

Hadassa Voet (1962) is kindertherapeut en ontwikkelaar van de *Methode SuperPoeper*®. Deze methode staat voor een systemische therapeutische benadering van ouders van kinderen met poepproblemen. Binnen de werkwijze wordt onder andere gebruikgemaakt van het werkboek *App SuperPoeper* en het recent verschenen *Het SuperPoeperBoek*, een omkeerbare hardcover met een jongens- en meisjesversie. Aanvullende informatie, uitleg en producten zijn te vinden op www.superpoeper.nl.